

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

V. Quis possit dispensare in Irregularitatibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Suarez, & alij. Ratio est: Tum quia bonum commune est præstantius privato. Tum quia in tali casu etiam propria vita periclitatur: simulque vim vi repellere, omnia jura permittunt.

Fit quid de Clericis?

67. Cæterum loquendo de Clericis, Doctores admittunt hoc duntaxat in casu inevitabilis necessitatis, & quando per solos Laicos Ecclesia, vel Patria, sufficienter defendi non potest. Alioquin autem Clericus pugnans etiam contra inimicos Nominis Christiani, si quendam interficiat, censetur irregularis, *c. Peccatio. de Homicid.* Nam specialiter *Clericatus officium eos reddit inhabiles ad pugnandum*, ut dicitur *c. Ex multa. §. fin. de Voto*, juncto *c. Clerici. & seq. 23. q. 8.* Et arma Clericorum sunt lacrymæ, *arg. c. Si quis vult. dist. 36. & c. Convenior. 23. q. 8.* cum concordantijs.

Q U Æ S T I O V.

Quis possit dispensare in Irregularitatibus?

Irregularitas tollitur per dispensationem.

68. **N**Otandum, quòd Irregularitas tollatur per dispensationem, non autem per absolutionem; prout tenet communis Doctorum. Siquidem absolutio est actus iustitiæ, in quo terminatur causa, & iudicium; dispensatio autem est exemptio quædam à lege communi; Atqui Irregularitas est mera inhabilitas ad Ordines tum suscipiendos, tum exercendos, & contrahitur quandoque absque ullo delicto; & consequenter in eam propriè cadit dispensatio, non autem absolutio.

Causâ ejus perdurante.

69. Et hoc insuper intelligendum est, causâ Irregularitatis perdurante: alioquin enim cessante causâ Irregularitatis ex defectu, cessat etiam per seipsum Irregularitas, neque opus est aliâ dispensatione. Sic, qui est irregularis ex defectu legitimitatis, litteraturæ, aut infirmitatis, adveniente legitimâ ætate, vel scientiâ, aut cessante infirmitate suâ, potest ordinari, aut Ordines susceptos exercere, absque ulla aliâ dispensatione. Hoc prænotato, sit

Papa dispensat in omni irregularitate.

70. **CONCL. I.** Summus Pontifex habet potestatem ordinariam, & universalem, dispensandi in omni Irregularitate. Ita omnes Doctores Catholici. Ratio est: quia omnis Irregularitas est de jure duntaxat humano Ecclesiastico: atqui Papa de plenitudine potestatis habet facultatem dispensandi supra omne Jus Ecclesiasticum, *arg. c. Proposuit. de Concess. Præbenda*, ibi: *Qui*

secum.

secundum plenitudinem potestatis, de jure possumus supra Jus dispensare ; ergo.

71. CONCL. II. Episcopi possunt dispensare in omnibus Irregularitatibus ex delicto occulto convenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad Forum contentiosum. Ita novissimè eisdem concessum est in Concilio Trid. Sess. 24. de Reform. cap. 6. ubi dicitur: *Liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus, ex delicto occulto convenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad Forum contentiosum, dispensare.* Et hanc quidem facultatem dispensandi, cum sit defacto jure ordinario annexa muneris episcopali, posse Episcopum committere alteri, rectè observant Doctores.

Episcopi, in quibus irregularitatibus dispensant?

72. Addit Barbosa in Collectaneis ad cit. locum Concilij Trident. num. 4. citans plures alios Authores, etiam Capitulum Sede vacante habere præfaram facultatem dispensandi, à Concilio Trident. loc. cit. concessam Episcopis.

Quid de Capitulo Sede vacante?

73. CONCL. III. Prælati Regulares possunt cum suis subditis, ex specialibus privilegijs, dispensare in omnifermè Irregularitate: excepta illa, quæ orta est ex homicidio voluntario, bigamia, & mutilatione. Ita Generalibus, & Provincialibus Ordinum Mendicantium, & communicantium in privilegijs eorum, concessisse Sixtum IV. refertur in Compendio Privilegiorum Fratrum Minorum, §. Dispensatio. num. 9. & 12. ac tradit Herincx. disp. 6. de Censuris Ecclesiasticis. num. 192. & alij.

Prælati Regulares, in qua irregularitate dispensant cum suis Subditis?

74. Eandem facultatem dictus Sixtus IV. concessit etiam Prioribus conventualibus Ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarijs; prout habetur in bulla, *Regimini universalis*. §. 4. (ac refertur Tom. 1. Bullarj Romani, Constit. 7. dicti Pontificis) & vulgò *Mare Magnum Prædicatorum* appellatur. Unde meritò inferunt Authores, quòd etiam Prælati, seu superiores Locales Regularium, communicationem Privilegiorum habentium, atque eorum vicem gerentes, possint cum suis subditis, etiam hospitibus ac Novitijs, dispensare in Irregularitatibus, ut supra; dummodò hæc per Regulam, Statuta, vel alias, non sint specialiter reservata Prælato superiori. Bernard. Sannig tom. 3. Theolog. Scotist. tract. De Censuris, dist. 3. quest. ult. Pellizarius tom. 2. Manual Prælat. tract. 9. cap. 3. n. 102. & rursus n. 130. ubi hoc speciatim docet de Irregularitate proveniente ex eo, quòd quis Censurâ Ecclesiasticâ irritus celebraverit Divina; & alij Canonistæ Regulares passim.

Quid de Superioribus, Localibus?

Limitatio
præmissæ.

75. Additur in data Conclusionè notanter, *In omni fermè Irregularitate, excepta illa, qua &c.* Nam in primis Irregularitas contracta ratione homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum, expressè excipitur à Sixto IV. tum *loc. cit.* tum in alia Bulla, *Regimini universalis* (itidem relatâ *Tom. 1. Bullar. Rom. Constit. 6.* dicti Pontificis, ac *Mare Magnum FF. Minorum nuncupatâ*) in qua Generali, ac Provincialibus Ministris ejusdem Ordinis FF. Minorum, ipsorumque Vicarijs pro tempore existentibus, suprâ dictam facultatem dispensandi cum suis subditis concessit. Deinde hinc excipi debet Irregularitas ex defectu animi proveniens: ut si quis sit amens, furiosus, aut patiens defectum necessariæ scientiæ: item ea, quæ oritur ex defectu corporis, ætatis, aut hujusmodi. Nam in talibus, quamdiu durant ejusmodi defectus, non posse dispensare Prælatos Regulares, est certum, ac extra controversiam. Idem respectu Prælatorum Localium dicendum de illis Irregularitatibus, quarum dispensatio expressè reservata fuit Prælato superiori.

Forma dispensandi
super irregularitate.

76. Pro fine hujus Quæstionis sciendum, quòd pro imperiendi dispensatione super Irregularitatibus, nulla sit præscripta certa forma verborum; sed sufficiat quæcunque, dummodò significet, Irregularitatem auferri. Communiter autem usurpatur ista forma: *Dispenso tecum super irregularitate, quam contraxisti ob celebrationem Divinorum in statu excommunicationis, v. g. aut ob hanc, vel illam causam (exprimendo hujusmodi causam)* Quòd si dubium sit, an quis Irregularitatem incurrerit, additur: *Si forte eam incurristi.*

TRA-